

AE-642

M.A. (Previous)
Term End Examination, 2016-17

SANSKRIT

Paper - III

दर्शन

Time : Three Hours] [Maximum Marks : 100
[Minimum Pass Marks : 36

टिप्पणी : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। प्रश्नेषु तत्तत्स्थलेषु अन्तर्वर्तिनः
विकल्पाः।

इकाई-I

1. (अ) सन्निकर्षस्य लक्षणं तस्य भेदाश्च लेखनीयाः।

अथवा

के नाम पञ्चाऽवयवाः? सोदाहरणं विलिख्य
परार्थाऽनुमानस्य स्वरूपम् प्रतिपादनीयम्।

(2)

(ब) लिङ्गं कतिविधम्? भेदोदाहरणपूर्वकं लेखनीयम्।

अथवा

उपमानस्वरूपं सोदाहरणं विवेचनीयम्।

इकाई-II

2. सांख्यकारिकामाश्रित्य सत्कार्यवादो निरूपणीयः।

अथवा

निम्नाङ्किता कारिका व्याख्येया :
सान्तःकरणा बुद्धिः सर्वं विषयमवगाहते यस्मात्।
तस्मात्त्रिविधं करणं द्वारि द्वाराणि शेषाणि॥

इकाई-III

3. पञ्चकोशान् विविच्य पञ्चीकरणप्रकारः प्रदर्शनीयः।

अथवा

वेदान्तानुसारं जीवन्मुक्तलक्षणं विवेचनीयम्।

इकाई-IV

4. सांख्य दर्शनं सेश्वरं निरीश्वरं वेति विवेचनीयम्।

अथवा

सांख्यकारिमाश्रित्य सांख्यदर्शनस्य तत्त्वविवेचना
करणीया।

(3)

इकाई-V

5. जीवेश्वरयोः साम्यं वैषम्यञ्च विवेचनीयम्।

अथवा

वेदान्तसारमनुसृत्य सृष्टि प्रक्रिया प्रतिपादनीया।
